

CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

avis 76.019/4
du 2 avril 2024

advies 76.019/4
van 2 april 2024

sur

over

un avant-projet de loi
‘modifiant la loi du
15 décembre 1980 sur l’accès
au territoire, le séjour,
l’établissement et
l’éloignement des étrangers en
ce qui concerne les travailleurs
hautement qualifiés et diverses
dispositions’

een voorontwerp van wet ‘tot
wijziging van de wet van
15 december 1980 betreffende
de toegang tot het
grondgebied, het verblijf, de
vestiging en de verwijdering
van vreemdelingen, wat betreft
hooggekwalificeerde
werknemers en diverse
bepalingen’

Le 28 mars 2024, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le Secrétaire d'État à l'Asile et la Migration, adjoint à la Ministre de l'Intérieur, des Réformes institutionnelles et du Renouveau démocratique à communiquer un avis dans un délai de cinq jours ouvrables, sur un avant-projet de loi 'modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers en ce qui concerne les travailleurs hautement qualifiés et diverses dispositions'.

L'avant-projet a été examiné par la quatrième chambre le 2 avril 2024. La chambre était composée de Bernard BLERO, président de chambre, Géraldine ROSOUX et Dimitri YERNAULT, conseillers d'État, et Anne-Catherine VAN GEERSDAELE, greffier.

Le rapport a été présenté par Anne VAGMAN, premier auditeur chef de section.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de Bernard BLERO.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 2 avril 2024.

*

Op 28 maart 2024 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Staatssecretaris voor Asiel en Migratie, toegevoegd aan de Minister van Binnenlandse Zaken, Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing verzocht binnen een termijn van vijf werkdagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van wet 'tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, wat betreft hooggekwalificeerde werknemers en diverse bepalingen'.

Het voorontwerp is door de vierde kamer onderzocht op 2 april 2024. De kamer was samengesteld uit Bernard BLERO, kamervoorzitter, Géraldine ROSOUX en Dimitri YERNAULT, staatsraden, en Anne-Catherine VAN GEERSDAELE, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Anne VAGMAN, eerste auditeur-afdelingshoofd.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Bernard BLERO.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 2 april 2024.

*

Suivant l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 3°, des lois 'sur le Conseil d'État', coordonnées le 12 janvier 1973, la demande d'avis doit spécialement indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

La lettre s'exprime en ces termes :

« Wij zouden U dank weten mocht het advies worden verstrekt binnen de termijn bepaald in artikel 84, §1, eerste lid, 3° van de gecoördineerde wetten, met name 5 werkdagen, zoals gevraagd door de federale Ministerraad (zie notificatie), gelet op het feit dat de Europese Commissie op 24 januari 2024 is overgegaan tot de ingebrekestelling van België wegens de niet-volledige omzetting van de richtlijn 2021/1883 tegen 18 november 2023.

Het voorliggend voorontwerp wijzigt de wet van 15 december 1980 en zet de richtlijn 2021/1883 van het Europees Parlement en de Raad van 20 oktober 2021 betreffende de voorwaarden voor toegang en verblijf van onderdanen van derde landen met het oog op een hooggekwalificeerde baan, en tot intrekking van Richtlijn 2009/50/EG van de Raad, gedeeltelijk om.

Wat de betreft de motivering van spoedeisendheid: dossiers van laattijdige en onvolledige omzetting van EU-richtlijnen zijn uiteraard zeer belangrijk. Sinds 1 december 2014 (einde van de overgangperiode van 5 jaar na de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon) kunnen zeer hoge geldboetes worden opgelegd aan lidstaten vanaf het eerste arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie op basis van een verzoek van de Europese Commissie en artikel 260, § 3 van het VWEU.

Voor België gaat het om een minimum forfaitair bedrag van 2.352.000 euro (recent verhoogd tot 2.564.000 euro: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/HTML/?uri=OJ:C_202401123).

Ik wens in het bijzonder Uw aandacht te vestigen op de mededeling van de Europese Commissie over 'Financiële sancties in niet-nakomingsprocedures', die op 4 januari 2023 is gepubliceerd in het Publicatieblad van de Europese Unie.

FR : [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/HTML/?uri=CELEX:52023XC0104\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/HTML/?uri=CELEX:52023XC0104(01))

NL : [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52023XC0104\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52023XC0104(01))

In het bijzonder heeft de Europese Commissie haar standpunt over inbreukprocedures wegens te late en onvolledige omzetting van EU-richtlijnen dus recent aangescherpt. Als gevolg hiervan zal de Commissie de zaak niet langer intrekken, zelfs als een lidstaat tijdens de procedure voor het Hof orde op zaken stelt. Het is daarom nu absoluut noodzakelijk om formele verwijzingen naar het Hof van Justitie van de Europese Unie voor dit soort zaken te vermijden, aangezien de Europese Commissie zich niet meer terugtrekt, de zaak niet meer wordt geschrapt en er in die situatie in elk geval aanzienlijke forfaitaire boetes worden opgelegd aan de in gebreke blijvende lidstaat.

De Commissie kan ongeveer een jaar na het openen van een inbreukprocedure een beroep wegens niet-nakoming instellen bij het Hof van Justitie van de Europese Unie (na het versturen van een aanmaningsbrief, gevolgd door een met redenen omkleed advies). In inbreukdossier nr. 2024/0004, die op 24 januari 2024 werd geopend (ingebrekestelling), is het dus mogelijk dat de Commissie de zaak eind 2024 of begin 2025 bij het Hof aanhangig zal maken indien de verschillende Belgische autoriteiten Richtlijn (EU) 2021/1883 nog niet volledig hebben omgezet.

Het lijkt ons dan ook absoluut noodzakelijk dat het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen met betrekking tot hooggekwalificeerde werknemers en diverse bepalingen nog tijdens deze legislatuur kan worden aangenomen, zoniet loopt de Belgische staat het risico op zeer hoge financiële sancties. Ik hoef u ongetwijfeld niet te wijzen op de huidige realiteit dat het einde van de legislatuur nadert en de reële kans op significante vertraging in het voltooien van het wetgevend proces voor dit voorontwerp in geval het niet deze legislatuur kan gerealiseerd worden. Ik wens ook te benadrukken dat voor een volledige omzetting ook een Koninklijk Besluit zal moeten gepubliceerd worden, Besluit waarvan het wetgevend proces pas kan aangevangen worden na de realisatie van dit voorontwerp van wet.

Tot slot wens ik u er eveneens op te wijzen dat de Belgische Staat geenszins de omzetting op de lange baan geschoven heeft: een belangrijke noodzakelijke stap in de omzetting van Richtlijn (EU) 2021/1883 werd reeds gerealiseerd door de publicatie op 26 maart 2024 in het Belgische Staatsblad van het Samenwerkingsakkoord tot wijziging van het Samenwerkingsakkoord van 6 december 2018 tussen de Federale staat, het Waals Gewest, het Vlaams Gewest, het Brussels-Hoofdstedelijk Gewest en de Duitstalige Gemeenschap houdende uitvoering van het samenwerkingsakkoord van 2 februari 2018 tussen de Federale staat, het Waals Gewest, het Vlaams Gewest, het Brussels-Hoofdstedelijk Gewest en de Duitstalige Gemeenschap met betrekking tot de coördinatie tussen het beleid inzake de toelatingen tot arbeid en het beleid inzake de verblijfsvergunningen en inzake de normen betreffende de tewerkstelling en het verblijf van buitenlandse arbeidskrachten ».

IRRECEVABILITÉ DE LA DEMANDE D'AVIS

1. L'avant-projet de loi a déjà fait l'objet d'une demande d'avis dans un délai de cinq jours ouvrables.

Dans son avis 75.980/4 donné le 27 mars 2024, la section de législation a conclu à l'irrecevabilité de cette demande d'avis pour les motifs suivants :

« La demande d'avis fait état d'une mise en demeure adressée par la Commission européenne à l'État belge, concernant le défaut de transposition de la directive (UE) 2021/1883 du Parlement européen et du Conseil du 20 octobre 2021 'établissant les conditions d'entrée et de séjour des ressortissants de pays tiers aux fins d'un emploi hautement qualifié, et abrogeant la directive 2009/50/CE du Conseil'.

Cette mise en demeure, datée du 24 janvier 2024, a été communiquée par la déléguée à la section de législation. Elle mentionne :

« Pour ce qui est des directives adoptées conformément à une procédure législative, la Commission attire l'attention de votre gouvernement sur les sanctions pécuniaires que la Cour de justice de l'Union européenne peut imposer en vertu de l'article 260, paragraphe 3, du traité sur le fonctionnement de l'Union européenne (ci-après le 'traité') et que la Commission appliquera sur la base de sa communication du 22 décembre 2022 intitulée 'Sanctions financières dans les procédures d'infraction' (3) et de sa communication du 21 décembre 2016 intitulée 'Le droit de l'UE : une meilleure application pour de meilleurs résultats' [...]

La Commission invite votre gouvernement, conformément à l'article 258 du traité, à lui faire parvenir ses observations sur ce qui précède dans un délai de deux mois à compter de la réception de la présente lettre.

Après avoir pris connaissance de ces observations ou si ces observations ne lui étaient pas transmises dans le délai prescrit, la Commission se réserve le droit d'émettre, s'il y a lieu, l'avis motivé prévu au même article¹.

En l'espèce, la mise en demeure du 24 janvier 2024 se conclut donc par la considération qu'en l'absence de réponse pour le 24 mars 2024, la Commission se réserve le droit d'émettre, s'il y a lieu, l'avis motivé prévu à l'article 258 du Traité sur le fonctionnement de l'Union européenne.

L'article 258 du Traité sur le fonctionnement de l'Union européenne dispose comme suit :

‘Si la Commission estime qu'un État membre a manqué à une des obligations qui lui incombent en vertu des traités, elle émet un avis motivé à ce sujet, après avoir mis cet État en mesure de présenter ses observations.

Si l'État en cause ne se conforme pas à cet avis dans le délai déterminé par cet avis, celle-ci peut saisir la Cour de justice de l'Union européenne’.

Il résulte de cette disposition qu'à supposer que la Commission européenne émette un avis motivé, les autorités belges disposeront à nouveau du délai qui sera fixé dans cet avis pour parachever la transposition de la directive concernée avant que la Cour de justice de l'Union européenne ne soit éventuellement saisie d'une action en manquement par la Commission.

Dans ces circonstances, il y a lieu de constater que la demande d'avis n'apporte pas suffisamment d'éléments concrets et pertinents indiquant que les dispositions en projet sont à ce point urgentes qu'il faille recourir à la procédure prévue à l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 3°, des lois ‘sur le Conseil d'État’, coordonnées le 12 janvier 1973¹⁻².

La demande d'avis est par conséquent irrecevable ».

2. Force est de constater que la procédure de mise en demeure initiée par la Commission européenne en l'espèce ne se trouve pas, actuellement, à un stade plus avancé qu'elle ne se trouvait le 27 mars 2024.

¹ Note de bas de page n° 1 de l'avis cité : En ce sens, voir, entre autres, l'avis 56.287/2 donné le 12 mai 2014 sur un avant-projet de décret « modifiant, en vue de transposer partiellement la directive 2011/85/UE, le décret du 20 décembre 2011 portant organisation du budget et de la comptabilité des services du Gouvernement de la Communauté française, modifié par le décret du 23 décembre 2013 » ainsi que l'avis 62.439/4 donné le 13 novembre 2017 sur un avant-projet devenu le décret du 13 décembre 2017 ‘portant diverses modifications fiscales’, *Doc. parl.*, Parl. w., 2017-2018, n° 972/1, pp. 45-47.

² Note de bas de page n° 2 de l'avis cité : Ainsi que l'a déjà observé la section de législation, une demande d'avis au bénéfice de l'urgence peut être déclarée irrecevable même en cas de condamnation de l'État belge par la Cour de justice de l'Union européenne pour avoir manqué à ses obligations de droit européen en termes de transposition d'une directive ; tel est le cas lorsque, ultérieurement à une telle condamnation, la Commission européenne adresse à l'État belge un courrier ne demandant pas aux autorités belges de prendre les mesures législatives et réglementaires d'exécution de l'arrêt de la Cour de justice de l'Union européenne dans les plus brefs délais, mais leur demandant, avant tout, de « fournir un calendrier précis pour l'adoption des mesures législatives et administratives qui sont envisagées afin de mettre en conformité la législation belge avec le droit Européen » (avis 49.639/4 donné le 9 mai 2011 sur un avant-projet devenu la loi du 15 décembre 2011 ‘transposant la Directive 2007/2/CE du Parlement européen et du Conseil du 14 mars 2007 établissant une infrastructure d'information géographique dans la Communauté européenne (INSPIRE)’, *Doc. parl.*, Chambre, 2010-2011, n° 53-1719/001, pp. 23-30).

Par ailleurs, quelles que soient les lignes directrices de la Commission européenne en matière de sanctions financières dans les procédures d'infraction – notamment en application de l'article 260, paragraphe 3, du Traité sur le fonctionnement de l'Union européenne – lorsqu'un État membre a manqué à son obligation de communiquer des mesures de transposition d'une directive adoptée conformément à une procédure législative, il ressort de la demande d'avis elle-même que, pour le cas où la Commission européenne déciderait de poursuivre la Belgique devant la Cour de Justice de l'Union européenne, une telle décision n'interviendrait, le cas échéant, qu'à la fin de l'année 2024 ou au début de l'année 2025.

Il en résulte que la fin de la législature en cours – à supposer même qu'un tel motif puisse justifier l'urgence, ce qui n'est pas le cas en principe au regard de la jurisprudence constante de la section de législation³ – ne fait pas obstacle à l'adoption, en temps utile, des mesures législatives qui seraient encore requises pour transposer la directive concernée. Il en va de même des mesures de nature réglementaire qui auraient pour objet de procurer exécution à celles-ci.

Enfin, la circonstance que d'autres mesures auraient déjà été adoptées, notamment par le biais d'un accord de coopération avec d'autres niveaux de pouvoir, est sans pertinence pour justifier la nécessité de requérir l'avis de la section de législation dans un délai de cinq jours ouvrables, et non dans le délai de trente ou de soixante jours prévu à l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 1° et 2°, des lois 'sur le Conseil d'Etat', coordonnées le 12 janvier 1973.

Par conséquent, la demande d'avis est irrecevable.

*

³ Voir l'avis 42.186/AG donné le 6 février 2007 sur une proposition de loi spéciale « modifiant l'article 1er de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'Arbitrage, visant à habiliter la Cour à effectuer un contrôle de conformité aux articles 41 et 162 de la Constitution en ce qui concerne l'autonomie communale et provinciale », *Doc. parl.*, Sénat, 2004-2005, n° 1054/2.

Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten ‘op de Raad van State’, gecoördineerd op 12 januari 1973, moeten in de adviesaanvraag in het bijzonder de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval luidt de motivering in de brief met de adviesaanvraag als volgt:

“Wij zouden U dank weten mocht het advies worden verstrekt binnen de termijn bepaald in artikel 84, § 1, eerste lid, 3° van de gecoördineerde wetten, met name 5 werkdagen, zoals gevraagd door de federale Ministerraad (zie notificatie), gelet op het feit dat de Europese Commissie op 24 januari 2024 is overgegaan tot de ingebrekestelling van België wegens de niet-volledige omzetting van de richtlijn 2021/1883 tegen 18 november 2023.

Het voorliggend voorontwerp wijzigt de wet van 15 december 1980 en zet de richtlijn 2021/1883 van het Europees Parlement en de Raad van 20 oktober 2021 betreffende de voorwaarden voor toegang en verblijf van onderdanen van derde landen met het oog op een hooggekwalificeerde baan, en tot intrekking van Richtlijn 2009/50/EG van de Raad, gedeeltelijk om.

Wat de betreft de motivering van spoedeisendheid: dossiers van laattijdige en onvolledige omzetting van EU-richtlijnen zijn uiteraard zeer belangrijk. Sinds 1 december 2014 (einde van de overgangperiode van 5 jaar na de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon) kunnen zeer hoge geldboetes worden opgelegd aan lidstaten vanaf het eerste arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie op basis van een verzoek van de Europese Commissie en artikel 260, § 3 van het VWEU.

Voor België gaat het om een minimum forfaitair bedrag van 2.352.000 euro (recent verhoogd tot 2.564.000 euro: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/HTML/?uri=OJ:C_202401123).

Ik wens in het bijzonder Uw aandacht te vestigen op de mededeling van de Europese Commissie over ‘Financiële sancties in niet-nakomingsprocedures’, die op 4 januari 2023 is gepubliceerd in het Publicatieblad van de Europese Unie.

FR: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/HTML/?uri=CELEX:52023XC0104\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/HTML/?uri=CELEX:52023XC0104(01))

NL: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52023XC0104\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52023XC0104(01))

In het bijzonder heeft de Europese Commissie haar standpunt over inbreukprocedures wegens te late en onvolledige omzetting van EU-richtlijnen dus recent aangescherpt. Als gevolg hiervan zal de Commissie de zaak niet langer intrekken, zelfs als een lidstaat tijdens de procedure voor het Hof orde op zaken stelt. Het is daarom nu absoluut noodzakelijk om formele verwijzingen naar het Hof van Justitie van de Europese Unie voor dit soort zaken te vermijden, aangezien de Europese Commissie zich niet meer terugtrekt, de zaak niet meer wordt geschrapt en er in die situatie in elk geval aanzienlijke forfaitaire boetes worden opgelegd aan de in gebreke blijvende lidstaat.

De Commissie kan ongeveer een jaar na het openen van een inbreukprocedure een beroep wegens niet-nakoming instellen bij het Hof van Justitie van de Europese Unie (na het versturen van een aanmaningsbrief, gevolgd door een met redenen omkleed advies). In inbreukdossier nr. 2024/0004, die op 24 januari 2024 werd geopend (ingebrekestelling), is het dus mogelijk dat de Commissie de zaak eind 2024 of begin 2025 bij het Hof aanhangig zal maken indien de verschillende Belgische autoriteiten Richtlijn (EU) 2021/1883 nog niet volledig hebben omgezet.

Het lijkt ons dan ook absoluut noodzakelijk dat het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen met betrekking tot hooggekwalificeerde werknemers en diverse bepalingen nog tijdens deze legislatuur kan worden aangenomen, zoniet loopt de Belgische staat het risico op zeer hoge financiële sancties. Ik hoef u ongetwijfeld niet te wijzen op de huidige realiteit dat het einde van de legislatuur nadert en de reële kans op significante vertraging in het voltooien van het wetgevend proces voor dit voorontwerp in geval het niet deze legislatuur kan gerealiseerd worden. Ik wens ook te benadrukken dat voor een volledige omzetting ook een Koninklijk Besluit zal moeten gepubliceerd worden, Besluit waarvan het wetgevend proces pas kan aangevangen worden na de realisatie van dit voorontwerp van wet.

Tot slot wens ik u er eveneens op te wijzen dat de Belgische Staat geenszins de omzetting op de lange baan geschoven heeft: een belangrijke noodzakelijke stap in de omzetting van Richtlijn (EU) 2021/1883 werd reeds gerealiseerd door de publicatie op 26 maart 2024 in het Belgische Staatsblad van het Samenwerkingsakkoord tot wijziging van het Samenwerkingsakkoord van 6 december 2018 tussen de Federale staat, het Waals Gewest, het Vlaams Gewest, het Brussels-Hoofdstedelijk Gewest en de Duitstalige Gemeenschap houdende uitvoering van het samenwerkingsakkoord van 2 februari 2018 tussen de Federale staat, het Waals Gewest, het Vlaams Gewest, het Brussels-Hoofdstedelijk Gewest en de Duitstalige Gemeenschap met betrekking tot de coördinatie tussen het beleid inzake de toelatingen tot arbeid en het beleid inzake de verblijfsvergunningen en inzake de normen betreffende de tewerkstelling en het verblijf van buitenlandse arbeidskrachten.”

ONONTVANKELIJKHEID VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Het voorontwerp van wet heeft reeds het voorwerp uitgemaakt van een adviesaanvraag met een termijn van vijf werkdagen.

In advies 75.980/4 van 27 maart 2024 heeft de afdeling Wetgeving om de volgende redenen besloten dat die adviesaanvraag onontvankelijk was:

“In de adviesaanvraag wordt gewag gemaakt van een door de Europese Commissie aan de Belgische Staat gerichte ingebrekestelling in verband met de niet-omzetting van richtlijn (EU) 2021/1883 van het Europees Parlement en de Raad van 20 oktober 2021 ‘betreffende de voorwaarden voor toegang en verblijf van onderdanen van derde landen met het oog op een hooggekwalificeerde baan, en tot intrekking van Richtlijn 2009/50/EG van de Raad’.

Die ingebrekestelling, die dateert van 24 januari 2024, is door de gemachtigde meegedeeld aan de afdeling Wetgeving. Daarin staat het volgende:

‘Ten aanzien van richtlijnen die volgens een wetgevingsprocedure zijn aangenomen, vestigt de Commissie de aandacht van uw regering op de geldelijke sancties die het Hof van Justitie van de Europese Unie krachtens artikel 260, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (‘het Verdrag’) kan opleggen en die de Commissie zal toepassen zoals bepaald in haar mededelingen van 22 december 2022 ‘Financiële sancties in niet-nakomingsprocedures’ (...) en 21 december 2016 ‘EU-wetgeving: betere resultaten door betere toepassing’ (...).

Overeenkomstig artikel 258 van het Verdrag verzoekt de Commissie uw regering om binnen twee maanden na ontvangst van deze brief haar opmerkingen over het hierboven uiteengezette standpunt aan de Commissie mede te delen.

De Commissie behoudt zich het recht voor, na kennisneming van deze opmerkingen of indien deze opmerkingen haar niet binnen de vastgestelde termijn mochten bereiken, een met redenen omkleed advies als bedoeld in genoemd artikel uit te brengen.¹

In casu wordt de ingebrekestelling van 24 januari 2024 dus afgesloten met de overweging dat in geval van het uitblijven van een antwoord tegen 24 maart 2024, de Commissie zich het recht voorbehoudt om, in voorkomend geval, het met redenen omkleed advies uit te brengen zoals bepaald in artikel 258 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.

Artikel 258 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie bepaalt het volgende:

‘Indien de Commissie van oordeel is dat een lidstaat een van de krachtens de Verdragen op hem rustende verplichtingen niet is nagekomen, brengt zij dienaangaande een met redenen omkleed advies uit, na deze staat in de gelegenheid te hebben gesteld zijn opmerkingen te maken.

Indien de betrokken staat dit advies niet binnen de door de Commissie vastgestelde termijn opvolgt, kan de Commissie de zaak aanhangig maken bij het Hof van Justitie van de Europese Unie.’

Uit die bepaling volgt dat in de veronderstelling dat de Europese Commissie een met redenen omkleed advies uitbrengt, de Belgische overheden opnieuw over de termijn zullen beschikken die in dat advies vastgesteld zal worden om de omzetting van de richtlijn in kwestie tot een goed einde te brengen voordat het Hof van Justitie van de Europese Unie eventueel door de Commissie geadieerd wordt met een vordering wegens niet-nakoming.

In die omstandigheden dient vastgesteld te worden dat in de adviesaanvraag onvoldoende concrete en relevante elementen aangedragen worden waaruit moet blijken dat de ontworpen bepalingen dermate spoedeisend zijn dat gebruik gemaakt dient te worden van de procedure zoals bedoeld in artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten ‘op de Raad van State’, gecoördineerd op 12 januari 1973.¹⁻²

De adviesaanvraag is bijgevolg niet ontvankelijk.”

¹ Voetnoot 1 van het geciteerde advies: Zie in die zin onder andere, advies 56.287/2 van 12 mei 2014 over een voorontwerp van decreet “modifiant, en vue de transposer partiellement la directive 2011/85/UE, le décret du 20 décembre 2011 portant organisation du budget et de la comptabilité des services du Gouvernement de la Communauté française, modifié par le décret du 23 décembre 2013” alsook advies 62.439/4 van 13 november 2017 over een voorontwerp dat geleid heeft tot het decreet van 13 december 2017 ‘houdende diverse fiscale wijzigingen’, *Parl.St. W.Parl. 2017-18*, nr. 972/1, 47.

² Voetnoot 2 van het geciteerde advies: Zoals de afdeling Wetgeving reeds opgemerkt heeft, kan een adviesaanvraag waarin om spoedbehandeling wordt verzocht, niet-ontvankelijk verklaard worden zelfs indien de Belgische Staat door het Hof van Justitie van de Europese Unie veroordeeld is wegens het niet nakomen van zijn verplichtingen van Europees recht op het stuk van het omzetten van een richtlijn; dat is het geval wanneer de Europese Commissie ná een dergelijke veroordeling aan de Belgische Staat een schrijven richt waarin ze aan de Belgische autoriteiten niet vraagt om zo snel mogelijk de wettelijke en verordenende maatregelen te treffen ter uitvoering van het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie, maar waarin ze hen in de eerste plaats vraagt “een nauwkeurige agenda voor het aannemen van de noodzakelijke wettelijke en bestuurlijke maatregelen (te mogen) ontvangen die ertoe strekken de Belgische wetgeving in overeenstemming te brengen met het Europees recht” (advies 49.639/4 dat op 9 mei 2011 is gegeven over een voorontwerp dat geleid heeft tot de wet van 15 december 2011 ‘tot omzetting van de Richtlijn 2007/2/EG van het Europees Parlement en de Raad van 14 maart 2007 tot oprichting van een infrastructuur voor ruimtelijke informatie in de Gemeenschap (INSPIRE)’, *Parl.St. Kamer, 2010-11*, nr. 53-1719/001, 23-30).

2. Vastgesteld moet worden dat de ingebrekestellingsprocedure die de Europese Commissie *in casu* heeft ingesteld, zich momenteel niet in een verder gevorderd stadium bevindt dan op 27 maart 2024.

Ongeacht wat de richtsnoeren zijn van de Europese Commissie inzake financiële sancties in niet-nakomingsprocedures – inzonderheid met toepassing van artikel 260, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie – ingeval een lidstaat zijn verplichting tot mededeling van maatregelen ter omzetting van een volgens een wetgevingsprocedure aangenomen richtlijn niet is nagekomen, blijkt voorts uit de adviesaanvraag zelf dat, ingeval de Europese Commissie zou beslissen België te vervolgen voor het Hof van Justitie van de Europese Unie, een dergelijke beslissing in voorkomend geval pas eind 2024 of begin 2025 zou worden genomen.

Daaruit volgt dat het einde van de lopende zittingsperiode – zelfs in de veronderstelling dat een dergelijke reden de spoedeisendheid zou kunnen rechtvaardigen, wat in beginsel in het licht van de vaste adviespraktijk van de afdeling Wetgeving niet het geval is³ – er niet aan in de weg staat dat te gepasten tijde wettelijke maatregelen worden genomen die nog nodig zouden zijn om de betrokken richtlijn om te zetten. Hetzelfde geldt voor verordenende maatregelen ter uitvoering van die wettelijke maatregelen.

Ten slotte is de omstandigheid dat reeds andere maatregelen zouden zijn genomen, met name via een samenwerkingsakkoord met andere beleidsniveaus, geen relevante reden om het advies van de afdeling Wetgeving binnen een termijn van vijf werkdagen te vragen in plaats van binnen de termijn van dertig of zestig dagen die wordt bepaald in artikel 84, § 1, eerste lid, 1° en 2°, van de wetten ‘op de Raad van State’, gecoördineerd op 12 januari 1973.

De adviesaanvraag is bijgevolg onontvankelijk.

LE GREFFIER – DE GRIFFIER

LE PRÉSIDENT – DE VOORZITTER

Anne-Catherine VAN GEERSDAELE

Bernard BLERO

³ Zie advies 42.186/AV van 6 februari 2007 over een wetsvoorstel “tot wijziging van artikel 1 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, teneinde het hof bevoegd te maken voor de toetsing aan de artikelen 41 en 162 van de Grondwet inzake de gemeentelijke en provinciale autonomie”, *Parl.St.* Senaat 2004-05, nr. 1054/2.